

Ontwerp van decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase

Memorie van toelichting

1. Situering

Werkplekleren is een ruim concept van opleidingsvormen waarin onderwijs en werk elkaar ontmoeten. Via werkplekleren biedt men een krachtige leeromgeving die erop gericht is algemene en beroepscompetenties in een arbeidssituatie aan te leren. Hoe scholen dit concreet organiseren varieert. Binnen het voltijds secundair onderwijs zijn de activiteiten veelal te categoriseren als 'stage', 'praktijkles op verplaatsing', 'observatieactiviteiten' of een combinatie van deze activiteiten. De tijdsduur en intensiteit verschilt naargelang het structuuronderdeel en/of de school.

Binnen het huidig stelsel voor leren en werken kent dit verwerven van competenties op een werkplek een sterkere invulling door het principe van alternerend leren waarbij een leercomponent wordt afgewisseld met een werkplekcomponent. Afhankelijk van de inrichter van de opleiding binnen het stelsel voor leren en werken kan deze werkplekcomponent worden vormgegeven door concrete arbeidsdeelname (leertijd en deeltijds beroepssecundair onderwijs – dbso), het volgen van een brugproject (enkel dbso), het volgen van een voortraject (dbso en leertijd) of het volgen van een persoonlijk ontwikkelingstraject (enkel dbso).

Om te komen tot een versterking van het stelsel voor leren en werken, stelt het regeerakkoord 2014-2019 van de Vlaamse Regering het creëren van een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken voor, in zowel het deel van onderwijs als het deel van werk. Concreet lezen we hier:

“Samen met het beleidsdomein onderwijs/werk creëren we een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken, dat beleidsmatig en maatschappelijk als gelijkwaardig wordt beschouwd met alle andere vormen van secundair onderwijs en dat perspectief biedt voor jongeren én ondernemers. De nieuwe Vlaamse bevoegdheid- het industriële leerlingwezen - is hiervoor een hefboom. Duale opleidingsvormen zijn een volwaardige kwalificerende opleiding en een nuttig instrument in de strijd tegen ongekwalificeerde uitstroom en jeugdwerkloosheid. Ook voor jongeren zonder diploma die ouder zijn dan 18 jaar, kan een duaal leer-werktraject een passende oplossing zijn om een kwalificatie te halen. In het stelsel van leren en werken bieden we leerlingen maatwerk aan op basis van een grondige en neutrale screening en toeleiding. We garanderen elke leerling die instapt in een duaal traject voor leren en werken een concrete werkervaring in een (private) onderneming. Een resultaatgerichte financiering dient bij te dragen aan de realisatie van de werkcomponent. Verschillen in statuut en verloning nemen we weg. Syntra Vlaanderen krijgt een duidelijke regierol in de realisatie van de werkcomponent van arbeidsmarktrijpe jongeren. We werken aan het ombuigen van de neerwaartse trend in deelname van de Leertijd.”

Met duaal leren wil men verschillende doelstellingen bereiken:

1. Komen tot een betere link tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
2. Tegengaan van de ongekwalificeerde uitstroom;
3. Verlagen van de jeugdwerkloosheid.

Er wordt hierbij voor duaal leren gekozen omdat dit voor alle betrokken partijen meerwaarde oplevert:

- Voor de leerling biedt duaal leren kansen tot competentieontwikkeling, vorming tot een sterke persoonlijkheid en een concrete werkervaring. Dit biedt meer kansen op de arbeidsmarkt.

- Voor de ondernemingen is het een manier om competenties en talenten van (potentiële) medewerkers te ontdekken, te ontwikkelen en te versterken.
- Voor het onderwijs is het een manier om werkplekleren sterk te integreren in de arbeidsmarktgerichte studierichtingen en de studierichtingen met een dubbele finaliteit om zo op termijn te streven naar een opwaardering van het huidige stelsel leren en werken en andere vormen van beroepsgericht onderwijs.
- Voor de samenleving in z'n geheel resulteert het in een betere afstemming van de competenties tussen onderwijs en arbeidsmarkt, meer gekwalificeerde jongeren, minder (jeugd)werkloosheid, meer werkgelegenheid, instroom van gegeerde competenties (cfr. knelpuntberoepen) die het economische leven bevorderen, een sterk functionerende arbeidsmarkt, ...

Sinds januari 2015 werd duaal leren verder vormgegeven in twee conceptnota's en werden er heel wat proefprojecten opgestart om het concept duaal leren te verfijnen. Zo startte vanuit het beleidsdomein onderwijs, in samenwerking met het beleidsdomein werk, het proefproject Schoolbank op de werkplek, waarin het nieuwe concept duaal leren werd geïmplementeerd in een selectie van scholen. Door gebruik te maken van het decreet op de tijdelijke projecten kon hierbij afgeweken worden van de bestaande onderwijsregelgeving om het nieuwe concept zo waarheidsgetrouw uit te testen. In dit kader werd ook een besluit van de Vlaamse Regering uitgewerkt met het inhoudelijk kader van het proefproject.

De ambitie is een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken, dat beleidsmatig en maatschappelijk als gelijkwaardig wordt beschouwd met alle andere vormen van secundair onderwijs en dat perspectief biedt voor jongeren én ondernemers. Duaal leren wordt dus uitgebouwd als een volwaardige leerweg met bijhorende studiebekrachtiging. De jongere die zijn kwalificatie behaalt moet in staat zijn vlot door te stromen naar de arbeidsmarkt en/of het hoger onderwijs net zoals andere jongeren secundair onderwijs.

Een eerste realisatie met betrekking tot duaal leren is het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (verder decreet OAO) dat op 10 juni 2016 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit decreet voorziet een eengemaakt statuut voor alle leerlingen binnen het huidige stelsel voor leren en werken en het toekomstig duaal leren. Het schooljaar 2016-2017 is het eerste schooljaar van de implementatie van dit decreet, waarbij er vanaf de invoering sterk werd ingezet op een monitoring van deze implementatie. Het decreet OAO zal ook bijgestuurd worden daar waar nodig.

2. Decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase

Duaal leren is een leerweg waarbij leerlingen zowel competenties verwerven op de schoolbank als op een werkplek. Deze competentieverwerving op de werkplek is de essentie van een duaal traject en maakt zo het onderscheid met een stage waar leerlingen voor een beperktere tijd worden ingeschakeld in een werkproces met het oog op het toepassen van competenties die ze op school hebben geleerd. Het decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase maakt duaal leren mogelijk in zowel scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en Syntra centra. Aangezien de tijd die een jongere doorbrengt op een werkplek geheel in functie staat van het verwerven van competenties en nodig is voor de uitvoering van het opleidingsplan, is duaal leren te beschouwen als voltijds onderwijs.

Binnen duaal leren gaat een leerling voor het verwerven van een deel van de competenties naar een werkplek. Daarbij wordt gestreefd naar 60% van de tijd op de werkplek. Gezien de tijd die een jongere doorbrengt op een werkplek, is het van belang deze werkplek volwaardig op te nemen in het opleidingstraject. Een trajectbegeleider vanuit de aanbieder duaal leren zal de competenties op de werkplek van nabij moeten opvolgen en zal deze werkplek en jongere dan ook regelmatig moeten bezoeken. De mentor van de werkplek zal ook deel uitmaken van het opvolgings- en evaluatieproces van de jongere en zal

bijvoorbeeld deel kunnen nemen aan de klassenraad. De werkplekken zelf kunnen maar handelen als duale leerwerkplek wanneer ze voldoen aan erkenningscriteria, zoals bepaald in het decreet OAO.

Duaal leren mikt op leerlingen die beschikken over voldoende competenties om te leren op een werkplek; de arbeidsrijpe leerlingen. Een eerste inschatting van deze arbeidsrijpheid én arbeidsbereidheid – of deze leerling gemotiveerd is om competenties te verwerven op een werkplek – zal worden gemaakt door de klassenraad van het leerjaar voorafgaand aan het duale traject, waarbij dit advies voor alle jongeren in een arbeidsmarktgericht structuuronderdeel standaard dient te worden gegeven en voor andere jongeren op vraag. Dit advies kadert binnen het brede kader van studie- en loopbaanbegeleiding en maakt de leerling attent op de mogelijkheden van een duaal traject. Het is echter nog steeds de individuele keuze van een leerling om al dan niet in te stappen in een duaal traject. Dit advies kan eveneens een startpunt zijn voor het opstellen van een verder opleidingsplan.

Een leerling kan instappen in een duaal traject wanneer hij/zij beschikt over een overeenkomst met een werkgever die bereid is de leerling op te leiden in het kader van het opleidingsplan gekoppeld aan een structuuronderdeel. Leerlingen die niet meteen beschikken over een overeenkomst hebben per schooljaar 20 opleidingsdagen de tijd om een werkplek te zoeken. Wanneer ze na deze 20 dagen geen werkplek hebben gevonden, dienen ze zich uit te schrijven uit duaal leren en kunnen ze zich eventueel inschrijven in een structuuronderdeel dat niet als duaal wordt omschreven of de aanloopfase.

De aanloopfase dient te worden onderscheiden van het duale traject. De aanloopfase focust op arbeidsbereide jongeren die niet beschikken over voldoende competenties om in te stappen in een duaal structuuronderdeel en niet beschikken over een werkplek. Deze jongeren willen dus competenties verwerven op een werkplek maar missen nog enkele startcompetenties om deze start mogelijk en/of succesvol te maken. Zulke arbeidsbereide jongeren kunnen zich inschrijven in de aanloopfase. Hierbij schrijven ze zich in een aanloopstudierichting die is gebaseerd op een standaardtraject; ook combineren ze een schoolcomponent en een aanloopcomponent. In deze aanloopcomponent krijgt de jongere extra ondersteuning die verschillende vormen kan aannemen:

1. het verbeteren van de arbeidsgerichte competenties van de leerling of
2. het verbeteren van loopbaangerichte competenties, het zoeken naar een tewerkstelling en verbetering van sollicitatievaardigheden of
3. het versterken van vaktechnische competenties.

De aanloopfase is een traject dat op maat van elke individuele jongere wordt uitgewerkt en duurt zo kort als mogelijk, maar zo lang als nodig. De bedoeling is om zoveel mogelijk geïntegreerd te werken, bijvoorbeeld door altemnerend te werken aan de arbeidsgerichte competenties zodat terzelfdertijd de vaktechnische competenties versterkt worden. Het uiteindelijke doel van de aanloopfase is steeds een instap in duaal leren. Gedurende deze aanloopfase kunnen leerlingen ook kwalificatiebewijzen behalen die ze kunnen meenemen in een verder traject.

3. Gefaseerde uitrol

Het voorliggende decreet heeft enkel betrekking op duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Zoals in de conceptnota bis werd aangegeven, kan het concept duaal leren daarna ook toegepast worden in andere vormen van onderwijs zoals hoger onderwijs, volwassenenonderwijs, ...

Het is de bedoeling om duaal leren ook mogelijk te maken binnen het buitengewoon secundair onderwijs. Momenteel wordt er echter geopteerd voor een stapsgewijze uitrol met voorrang voor het gewoon secundair onderwijs, gevolgd door een verbreding naar BuSO in een latere fase. Immers, voor deze onderwijsvorm is er momenteel maar één opleiding betrokken in het tijdelijke project Schoolbank op de

werkplek. In het standaardtraject van deze opleiding (groen- en tuinbeheer) is bovendien ook opgenomen dat leerlingen het eerste jaar met een onbezoldigde overeenkomst tewerkgesteld worden, gevolgd door een bezoldigde overeenkomst in het tweede jaar. Bijgevolg zullen de leerlingen pas vanaf schooljaar 2017-2018 met een bezoldigde overeenkomst tewerkgesteld worden. Tijdens dit tweede projectjaar moet ook nagegaan worden op welke manier de interactie tussen deze specifieke doelgroep en de arbeidsmarkt verloopt. Daarnaast dient men ook alert te zijn op de mogelijke impact die het buitengewoon onderwijs ondervond van de invoering van het M-decreet. Vanuit de vaststelling dat dit buitengewoon onderwijs de afgelopen schooljaren een sterke transitie heeft gekend, lijkt het aangewezen hen nog niet op te nemen in deze eerste organieke uitrol. In de tussentijd is het mogelijk om BuSO-opleiding groen- en tuinbeheer duaal verder te laten lopen in het tijdelijke project Schoolbank op de werkplek, maar lijkt het ook sterk aangewezen om het proefproject uit te breiden met bijkomende opleidingen en scholen buitengewoon secundair onderwijs.

4. Modernisering secundair onderwijs

Parallel aan het verloop van het dossier duaal leren, kende ook de modernisering van het secundair onderwijs een verdere uitwerking, waarbij er eveneens uitspraken werden gedaan over de uitwerking van duaal leren. Gezien duaal leren zich in deze fase van uitwerking situeert binnen het niveau van het secundair onderwijs, is het sterk aangewezen dit in nauwe afstemming te laten verlopen met de modernisering van het secundair onderwijs. De conceptnota 'Addendum bij conceptnota's eerste, tweede en derde graad SO' biedt hierin duidelijkheid door het volgende te stellen: *Duaal leren en werken heeft geen nood aan een aparte plaats op de matrix. Het is een specifieke maar evenwaardige leerweg die in meerdere studierichtingen en graden gebruikt kan worden. Het duaal leren zit momenteel in een proeffase, maar wordt vanaf 1/9/18 uitgerold als een geïntegreerde kwalificerende leerweg, gelijkwaardig aan alle andere vormen van secundair onderwijs met dezelfde finaliteit. Bij die uitrol zal moeten nagegaan worden welke studierichtingen (m.i.v. huidig aanbod in DBSO) duaal aangeboden kunnen worden.* Dit biedt een kader van situering voor duaal leren binnen deze modernisering van het secundair onderwijs.

ARTIKELGEWIJZE BESPREKING

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs

Artikel 2

In artikel 2 wordt het toepassingsgebied van de nieuw in te voegen delen in deze codex bepaald. Dit is noodzakelijk om de noodzakelijke onderwijsstructuren van de beide delen vast te leggen.

Artikel 3

In artikel 3 wordt het artikel in de codex secundair onderwijs gewijzigd dat momenteel het onderwijsaanbod van de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs bepaalt. Dit aanbod wordt uitgebreid met duale structuuronderdelen en aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 4

Artikel 4 heft twee financieringsvoorwaarden van de huidige centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs op: samenwerking met een centrum voor deeltijdse vorming en samenwerking met een regionaal overlegplatform. Deze opheffing is mogelijk gezien de verdere opheffing van de centra voor deeltijdse vorming in het kader van de invoering van 'naadloos flexibele trajecten' en de introductie van de overlegfora in de hiernavolgende artikelen.

Artikel 5

Artikel 5 voegt een nieuw deel V/1 in in de codex secundair onderwijs, waaronder de bepalingen betreffende de duale structuuronderdelen zullen worden besproken. De nummering van de artikelen binnen dit nieuwe deel volgt de nummering van de codex secundair onderwijs en zal steeds opgebouwd zijn als: 357/xx.

Artikel 6

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een eerste inhoudelijke onderverdeling zijn de inleidende bepalingen.

Artikel 7

Artikel 7 voegt een nieuw artikel 357/1 in in de codex secundair onderwijs.

Het voorliggende decreet wordt ingeschreven in de codex secundair onderwijs, waardoor alle bepalingen uit deze codex van toepassing zijn. Echter, voor sommige zaken wijken we af van voorgaande bepalingen in deze codex. Met dit artikel geven we aan dat in dergelijke gevallen voorrang gegeven moet worden aan de bepalingen uit het voorliggende decreet.

Artikel 8

Artikel 8 voegt een nieuw artikel 357/2 in in de codex secundair onderwijs.

De begrippen opgenomen in dit decreet zijn afgestemd op het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs en het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (verder: decreet OAO).

Artikel 9

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een tweede inhoudelijke onderverdeling is de opzet van duaal leren.

Artikel 10

Artikel 10 voegt een nieuw artikel 357/3 in in de codex secundair onderwijs.

Duaal leren is een traject waarin een schoolcomponent en een werkplekcomponent met elkaar gecombineerd worden. In het artikel wordt de minimale duurtijd van een geheel leertraject vastgelegd, namelijk 28 opleidingsuren. Dit is naar analogie met het huidige voltijds secundair onderwijs en het Stelsel voor Leren en Werken, waarbij een jongere een bepaalde tijd op de school doorbrengt en de rest van de week invulling geeft aan het voltijds engagement afhankelijk van de fase waarin deze zich bevindt.

In dit artikel leggen we verder de omvang van de werkplekcomponent op schooljaarbasis vast. Voor elk structuuronderdeel wordt een standaardtraject uitgewerkt door de betrokken sector(en), de onderwijsverstrekkers, SYNTRA Vlaanderen en VDAB, onder procesbegeleiding van AHOVOKS. In de opmaak van het standaardtraject wordt er telkens uitspraak gedaan over het aantal uren op de werkplek dat realistisch is voor die opleiding. Concreet leggen we in het decreet vast dat het minimumaantal uren op de werkplek gemiddeld 14 uur per week moet bedragen om te kunnen spreken van een duale opleiding. Er wordt hierbij gestreefd naar minimum 60% op de werkplek. Dit minimum laat toe om af te kunnen bakenen waaraan een duaal structuuronderdeel minimaal moet voldoen om

als duaal beschouwd te kunnen worden. De Vlaamse Regering kan wel uitzonderingen toelaten voor structuuronderdelen die vanuit de geest van duaal leren vertrekken, maar niet op het minimale wekelijkse uren op de werkplek landen..

In dit decreet leggen we enkel het minimumaantal wekelijkse uren van het traject en het minimumaantal uren op de werkplek vast. Een leerling die binnen duaal leren tewerkgesteld is met een overeenkomst alternerende opleiding, werkt echter binnen het kader van een voltijdse overeenkomst die eveneens de schoolcomponent omvat. Het aantal uren dat de overeenkomst beslaat, is afgestemd op de cao van de sector en kan dus afhankelijk van de sector 36, 38 of 40 uren beslaan.

Artikel 11

Artikel 11 voegt een nieuw artikel 357/4 in in de codex secundair onderwijs.

Aangezien er in artikel 357/3 wordt aangegeven dat structuuronderdelen minstens 28 uren omvatten en de uren op de werkplek dienen te worden beschouwd als opleidingsuren in uitvoering van een opleidingsplan, worden duale structuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs beschouwd.

Artikel 12

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een derde inhoudelijke onderverdeling handelt over de structuur en organisatie van duaal leren.

Artikel 13

Artikel 13 voegt een nieuw artikel 357/5 in in de codex secundair onderwijs.

Duale structuuronderdelen zullen, analoog aan de structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, gegroepeerd worden in inhoudelijk verwante studiegebieden. Deze groepering maakt het o.a. mogelijk om programmatieregels op niveau van het studiegebied vast te leggen. Duale structuuronderdelen worden gezien als afzonderlijke structuuronderdelen binnen het aanbod van het secundair onderwijs.

Een school die een duaal structuuronderdeel inricht, heeft de mogelijkheid om de niet-duale variant van dat structuuronderdeel in te richten maar is hier niet toe verplicht. Het behoort immers tot de autonomie van de school om deze al dan niet in te richten; een duaal structuuronderdeel kan dus zonder enig probleem worden ingericht zonder een niet-duale variant binnen de school, of vice versa. Het is bovendien goed mogelijk dat een niet-duale variant in geen enkele school in Vlaanderen wordt ingericht, maar de mogelijkheid daartoe blijft behouden.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden opleggen aan de organisatie van duale structuuronderdelen, waarbij er kan gedacht worden aan de lokale arbeidscontext, het aantal oprichtingen, het profiel van de school, ed.

Een duaal structuuronderdeel kan telkens worden ingericht door een school voor voltijds secundair onderwijs, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een aanbieder van de Leertijd.

Artikel 14

Artikel 14 voegt een nieuw artikel 357/6 in in de codex secundair onderwijs.

Net zoals in het voltijds onderwijs kunnen aanbieders duaal leren een duaal structuuronderdeel inrichten tot en met de eerste lesdag van oktober. Als ze op dat moment geen leerling ingeschreven hebben in dat structuuronderdeel, kan het structuuronderdeel gedurende dat schooljaar niet aangeboden worden. Voor een Se-n-Se opleiding wordt er een grotere mate van flexibiliteit voorzien gezien de duur van zulke opleidingen (1, 2 of 3 semesters). Deze opleidingen kunnen nog een opstart hebben op 1 februari van een schooljaar.

Als een jongere echter overkomt uit een aanloopstructuuronderdeel behorende tot eenzelfde standaardtraject binnen eenzelfde aanbieder duaal leren, kan het duale structuuronderdeel gedurende het schooljaar alsnog worden opgestart wanneer er op 1 oktober geen leerling in zat (en dus normaliter niet werd ingericht). Deze afwijking is noodzakelijk om de studiecontinuïteit van leerlingen te waarborgen.

Artikel 15

Artikel 15 voegt een nieuw artikel 357/7 in in de codex secundair onderwijs.

Bij aanvang van het schooljaar 2000-2001 werd de mogelijkheid aan scholen geboden om, binnen een selectie van studiegebieden, in te stappen in een experimenteel secundair onderwijs volgens een modulair stelsel. Dit modulair stelsel werd over de gehele tijdspanne uitgebreid, geëvalueerd en vervolgens afgebouwd (op niveau van de scholen). Vandaag werken er nog maar enkele scholen volgens deze principes.

Met het decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase kan er eveneens een einde gemaakt worden aan dit experiment van zodra er een inhoudelijk verwant duaal structuuronderdeel is voor de scholen die vandaag nog deelnemen aan het experiment. Het duale structuuronderdeel zal, gezien de koppeling met de actuele beroepskwalificaties, actueler zijn dan het structuuronderdeel dat momenteel nog geldt in het experiment modularisering. Ook is een modulaire organisatie van duale structuuronderdelen mogelijk. Het komt aan de Vlaamse Regering toe om te bepalen wat inhoudelijk verwant is.

Artikel 16

Artikel 16 voegt een nieuw artikel 357/8 in in de codex secundair onderwijs.

Voor elk duaal structuuronderdeel wordt een standaardtraject uitgetekend, gebaseerd op één of meerdere beroepskwalificaties.

In het standaardtraject wordt een clustering van competenties gemaakt. Aanbieders duaal leren zijn vrij om te kiezen of ze een modulaire of lineaire organisatie van het structuuronderdeel hanteren. Het zal op aanbiedersniveau gemonitord worden in welke mate beide organisatievormen in de praktijk gehanteerd worden.

Alle eindtermen die momenteel van toepassing zijn in scholen voltijds onderwijs, zullen ook op duale structuuronderdelen van toepassing zijn. Voor CDO's en Syntra vzw houdt dit in dat zij ook de eindtermen rond lichamelijke opvoeding en de leerplannen van de levensbeschouwelijke vakken moeten realiseren.

De Vlaamse Regering kan een verdere invulling van dit traject bepalen.

Artikel 17

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een vierde inhoudelijke onderverdeling handelt over de programmatie van duale structuuronderdelen.

Artikel 18

Artikel 18 voegt een nieuw artikel 357/9 in in de codex secundair onderwijs.

Een aanbieder duaal leren die een duaal structuuronderdeel wil programmeren, moet hiervoor een aanvraag doen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse gemeenschap. Deze programmatieaanvraag moet ten laatste op 30 november van het voorgaande schooljaar gebeuren. Een uitzondering hierop zijn Se-n-Se opleidingen waarvoor scholen zoals momenteel gangbaar is, ten laatste op 30 september van het lopende schooljaar een aanvraag dienen te doen indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend.

Over elke aanvraag wordt een beslissing genomen door de Vlaamse Regering waarbij rekening gehouden wordt met het advies van de onderwijsinspectie, het Agentschap voor Onderwijsdiensten, de Vlaamse Onderwijsraad en de Sociaal-Economische Raad

Vlaanderen. Elk vanuit hun expertise geven zij een advies over de wenselijkheid van de programmatie die wordt aangevraagd.

De Vlaamse Regering houdt in haar beslissing rekening met een aantal criteria. Het uitwerken van deze criteria strookt met de aanbeveling van het Rekenhof om decretale kapstokken te bieden om aanbieders te stimuleren om opleidingen aan te bieden waaraan er behoefte is op de arbeidsmarkt. Concreet stellen we de volgende criteria voor:

- 1) Beperkingen en voorwaarden die in het kader van macrodoelmatigheid aan het aanbieden van een bepaalde duaal structuuronderdeel gekoppeld zijn. Deze macrodoelmatigheid is een instrument om het aanbod van structuuronderdelen op elkaar en de arbeidsmarkt af te stemmen.
- 2) De kwantitatieve en kwalitatieve behoeften inzake het aanbod van de duale structuuronderdelen in de betrokken onderwijszone met betrekking tot vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Ook indien er vanuit macrodoelmatigheid geen beperkingen opgelegd worden, moet een school nagaan wat het aanbod in de onderwijszone is en hoe het met de lokale vraag van de arbeidsmarkt zit.
- 3) Het principe van de keuzevrijheid van ouders en leerlingen. Hierbij is het van belang om na te gaan welke onderwijsverstrekkers de structuuronderdelen reeds aanbieden. In het kader van de grondwettelijke vrijheid van onderwijs streven we naar zo veel mogelijk diverse aanbieders. Zo zijn ouders en leerlingen vrij om te kiezen voor onderwijs naar hun keuze.
- 4) De studiecontinuïteit van leerlingen bij de aanbieder duaal leren of in de scholengemeenschap. Het doel van dit criterium is om zoveel mogelijk te vermijden dat leerlingen onnodig van school moeten veranderen.
- 5) De materiële infrastructuur en leermiddelen die bij de aanbieder aanwezig zijn in het kader van de duale structuuronderdelen. In duale structuuronderdelen zal een aanzienlijk deel van een opleiding op de werkplek gebeuren; echter, ook in de school zelf moet er nog beroepsgerichte vorming gegeven worden, waardoor ook de nodige infrastructuur aanwezig moet zijn.
- 6) De aantoonbare samenwerkingsverbanden met lokale arbeidsmarktactoren en de lokale bedrijfswereld. Om voor alle leerlingen een werkplek te realiseren, is het van belang om een goed contact te hebben met de bedrijven in de buurt. We vragen om bij de programmatieaanvraag al aan te tonen dat de brug met de bedrijfswereld gelegd is of zal worden.
- 7) Om overaanbod in een regio tegen te gaan, vragen we ook aan de aanbieders om afspraken te maken met andere onderwijsinrichters over het aanbieden van het duale structuuronderdelen. Dit gebeurt met het oog op een rationeel en transparant studieaanbod.
- 8) Als een aanbieder een duaal structuuronderdeel wil aanbieden, dan stemt hij hierover ook af in het relevante overlegforum zoals die opgericht worden in uitvoering van dit decreet (zie verder).

Artikel 19

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een vierde inhoudelijke onderverdeling handelt over leerlingen binnen duaal leren.

Artikel 20

Artikel 20 voegt een nieuw artikel 357/10 in in de codex secundair onderwijs.

Elke leerling krijgt in het jaar voorafgaand aan duaal leren een advies voor duaal leren. Dit advies is een onderdeel van het studiekeuzeproces van leerlingen (en kan gelden als startpunt voor het opstellen van een opleidingsplan) en maakt duaal leren bovendien beter bekend bij leerlingen voor wie dit misschien geen voor de hand liggende keuze is. Het advies is niet-bindend en kan bijgevolg niet gelden als instapvoorwaarde. Indien een leerling een negatief advies heeft gekregen (of geen advies), kan deze nog steeds instappen in duaal leren.

In elk jaar dat voorafgaat aan een mogelijke instap in duaal leren moet de leerling in een arbeidsmarktgericht structuuronderdeel een advies krijgen. Het advies wordt bij voorkeur zo vroeg mogelijk gegeven opdat een leerling na het krijgen van dit advies desgevallend tijd heeft om een tewerkstellingsplaats te zoeken.

Het advies geeft voor elke leerling een inschatting van de arbeidsbereidheid en arbeidsrijpheid en, daaruit volgend, de wenselijkheid voor een instap in duaal leren. Het advies kan ook remediërende aspecten aan de leerling meegeven om de instap in duaal leren mogelijk te maken en/of te versterken.

Artikel 21

Artikel 21 voegt een nieuw artikel 357/11 in in de codex secundair onderwijs.

Elke leerling in een niet-duale arbeidsmarktgerichte structuuronderdeel of een niet-duaal structuuronderdeel met een dubbele finaliteit krijgt een advies van de klassenraad. Jongeren die het secundair onderwijs (al dan niet ongekwalificeerd) hebben verlaten (de zogenaamde zijinstromers), ontvangen een advies van VDAB of het OCMW. In alle andere situaties (zoals een jongere uit een doorstroomgericht structuuronderdeel) wordt het advies door de klassenraad van het niet-duale structuuronderdeel of de trajectbegeleider van het duale structuuronderdeel gegeven op vraag van de leerling. In niet-arbeidsmarktgerichte structuuronderdelen zal het advies dus niet standaard aan elke leerling worden gegeven wegens de beperkte koppeling met een duaal structuuronderdeel. De Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om te bepalen in welke niet-arbeidsmarktgerichte structuuronderdelen en structuuronderdelen met dubbele finaliteit dit niet-bindend advies wel als verplichting kan worden opgenomen. Dit kan van toepassing zijn voor specifieke structuuronderdelen binnen het TSO.

Voor de afbakening van de groep zij-instromers en het advies van VDAB/OCMW wordt onderstaand schema gehanteerd:

Inschrijving vóór onderbreking schoolloopbaan	Onderbreking schoolloopbaan	Intentie tot inschrijving in duaal na onderbreking schoolloopbaan	Advies VDAB/OCMW
1 september 20xx in secundair	In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1	Voor eind oktober 20xx+1	Niet verplicht, maar het departement onderwijs en vorming en VDAB sensibiliseren onderwijsinstellingen wel om de jongere naar VDAB/OCMW door te verwijzen voor advies waar relevant (bv. indien jongere intussen niet meer bij zijn ouders woont)
1 september 20xx in hoger onderwijs		In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1 Voor eind oktober 20xx+1	
In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1 in volwassenen-onderwijs		In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1 Voor eind oktober 20xx+1	
1 september 20xx in secundair	In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1	Na eind oktober 20xx+1	Verplicht + toelatings- klassenraad
1 september 20xx in hoger onderwijs			
In de loop van schooljaar 20xx-20xx+1 in volwassenen-onderwijs			

Bij het verstrekken van het niet-bindend advies gaat VDAB na wat de meest passende opleiding is in het traject naar werk van de jongere. Bij een negatief advies voor duaal leren stelt de VDAB een meer passend opleidings- of begeleidingstraject aan de zijinstromer voor .

OCMW's hebben in het kader van hun wettelijke taken de opdracht om hun cliënten de meest passende dienstverlening aan te bieden. Dit kan gaan om een tewerkstelling op basis van artikel 60 van de "Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn" of om een traject als voorbereiding of een latere tewerkstelling (opleiding, stage, enz.). Voor leefloongerechtigden onder het toepassingsgebied van de "Wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie" kan/moet een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie worden opgesteld. Het project gaat uit van de verwachtingen, de vaardigheden, de bekwaamheden en de behoeften van de betrokken persoon en van de mogelijkheden van het OCMW. Naargelang van de behoeften van de persoon zal het geïndividualiseerd project bij voorkeur betrekking hebben op de inschakeling in het beroepsleven, of, bij gebrek daaraan, op de inschakeling in de maatschappij.

Zowel voor leefloongerechtigden als voor equivalent leefloongerechtigden kan de meest passende dienstverlening erin bestaan de cliënt een opleiding te laten volgen. Dit kan ook gaan om een opleiding in het systeem duaal leren. Voor elke cliënt wordt dit afzonderlijk beoordeeld.

Artikel 22

Artikel 22 voegt een nieuw artikel 357/12 in in de codex secundair onderwijs.

In duaal ingerichte structuuronderdelen moeten regelmatig leerlingen simultaan aan een aantal voorwaarden voldoen.

1. De leerling moet hebben voldaan aan de voltijdse leerplicht; dit impliceert dat de leerling 15 jaar is en de eerste twee jaren van het secundair onderwijs heeft gevolgd of 16 jaar is. In afwijking hiervan kan een leerling die nog niet aan de voorwaarden van de deeltijdse leerplicht voldoet, een toelating krijgen in het laatste jaar waarin hij/zij voltijds leerplichtig is. Deze toelating wordt gegeven door het bestuur van de aanbieder duaal leren op advies van het centrum voor leerlingenbegeleiding.
2. De leerling moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden die gelden voor de duale structuuronderdelen.
3. Zijinstromers moeten een gunstige beslissing hebben van de klassenraad over de instroom in duaal leren. Bij deze beslissing dient de klassenraad rekening te houden met het advies dat de zijinstromer kreeg van VDAB of OCMW. Een beslissing die voor deze zijinstromers afwijkt van het advies, wordt gemotiveerd.

Als een leerling overkomt van een duaal structuuronderdeel naar een niet-duaal structuuronderdeel en geen onderwijskwalificatie heeft, beslist de toelatingsklassenraad van het niet-duaal structuuronderdeel over de instap van de leerling.

Artikel 23

Artikel 23 voegt een nieuw artikel 357/13 in in de codex secundair onderwijs.

Tot en met de laatste lesdag van oktober kan een leerling instappen in een duaal structuuronderdeel indien hij/zij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden. Na afloop van deze inschrijvingsperiode moet een leerling die zich aanbidet bij een aanbieder duaal leren eerst toelating verkrijgen van een toelatingsklassenraad. Deze procedure via een toelatingsklassenraad heeft vooral een begeleidingsfunctie om (1) te bepalen of een duale leerweg op het moment van inschrijving de meest aangewezen leerweg is en (2) om een individueel traject vorm te geven.

Artikel 24

Artikel 24 voegt een nieuw artikel 357/14 in in de codex secundair onderwijs.

Leerlingen in duaal leren besteden een aanzienlijk deel van hun tijd op de werkplek. De evaluatie van competenties op de werkplek is dan ook inherent aan duaal leren. Daarom krijgt de mentor een plaats in de klassenraad, net zoals de trajectbegeleider. Een uitzondering hierop is de toelatingsklassenraad: op het moment dat er beslist moet worden over de toelating van de leerling, kent de mentor de leerling nog niet en is het bijgevolg niet nuttig om de mentor in deze klassenraad te betrekken.

De Vlaamse Regering bepaalt de praktische afspraken over het functioneren van de mentor in de klassenraad.

Artikel 25

Artikel 25 voegt een nieuw artikel 357/15 in in de codex secundair onderwijs.

Het is van belang om flexibiliteit in de leertrajecten toe te laten. Zo kan de klassenraad beslissen om leerlingen vrij te stellen van bepaalde programmaonderdelen. In dat geval moet de vrijgekomen tijd op een alternatieve manier ingevuld worden. Dit is reeds mogelijk vanuit de huidige onderwijsregelgeving. In het voorliggend artikel kan de klassenraad vrijstelling verlenen van het geheel of delen van algemene vorming vanaf het schooljaar waarin de leerling 18 wordt. De vrijgekomen uren dienen dan ingevuld te worden via bijkomende beroepsgerichte vorming of via de werkplekcomponent. Deze laatste optie biedt voor bepaalde leerlingen de mogelijkheid om het traject toe te spitsen op het behalen van de beroepskwalificatie als een onderwijskwalificatie niet haalbaar lijkt of als de leerling deze niet wenst te behalen. Een vrijstelling van algemene vorming (of delen van algemene vorming) kan niet leiden tot het uitreiken van een onderwijskwalificatie.

Artikel 26

Artikel 26 voegt een nieuw artikel 357/16 in in de codex secundair onderwijs.

In het standaardtraject wordt er geen uitspraak gedaan of een structuuronderdeel modulair of lineair georganiseerd moet worden; de aanbieder duaal leren kan zelf bepalen hoe hij het wil aanbieden. Indien er gekozen wordt voor een modulaire organisatie is het mogelijk dat een leerling enkel op basis van het behalen van een beroepskwalificatie van rechtswege naar een volgende graad doorstroomt. Hierdoor bouwen we een zekere flexibiliteit in voor leerlingen in duaal leren. Dergelijke flexibiliteit wordt momenteel als een zeer groot pluspunt ervaren in het stelsel van leren en werken. Het zorgt er immers voor dat jongeren toch een kwalificerend traject kunnen verderzetten.

Artikel 27

Artikel 27 voegt een nieuw artikel 357/17 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 28

Artikel 28 voegt een nieuw artikel 357/18 in in de codex secundair onderwijs.

De klassenraad kan op basis van evaluatie van de leerling beslissen om hem/haar een studiebekrachtiging toe te kennen. Omdat leerlingen vrijstellingen kunnen verkrijgen en ook een modulaire organisatie mogelijk is, moet het uitreiken van de studiebekrachtiging hierop afgestemd worden. Bijgevolg stellen we in dit artikel dat de studiebekrachtiging uitgereikt kan worden tijdens of op het einde van het schooljaar. Deze mogelijkheid om studiebekrachtiging doorheen het schooljaar uit te reiken, impliceert meteen de flexibiliteit in duurtijd: zowel een verlenging als inkorting van traject is mogelijk.

Er kunnen verschillende studiebewijzen uitgereikt worden in het kader van duaal leren. Deze studiebewijzen worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 29

Artikel 29 voegt een nieuw artikel 357/19 in in de codex secundair onderwijs.

Vanaf 1 september 2015 trad het M-decreet in voege waardoor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften, geïntegreerd moeten worden in het gewoon secundair onderwijs, mits gepaste en redelijke aanpassingen. Voor duaal leren is dit eveneens zo en dit geldt zowel voor de school- als de werkplekcomponent. De klassenraad dient in dergelijke situaties samen te werken met het centrum voor leerlingenbegeleiding, de ouders/voogd van de leerling en de onderneming, als er aanpassingen op de werkplek noodzakelijk zijn.

Momenteel kunnen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en werkgevers die dergelijke leerlingen tewerkstellen, beroep doen op de Bijzondere Tewerkstellingsondersteunende Maatregelen (BTOM's); dit zal ook voor duaal leren mogelijk zijn. Daarnaast kan ook de Vlaamse Regering beslissen om tegemoetkomingen te voorzien voor werkgevers die leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften tewerkstellen.

Artikel 30

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een vijfde inhoudelijke onderverdeling handelt over de arbeidsdeelname binnen duaal leren.

Artikel 31

Artikel 31 voegt een nieuw artikel 357/20 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 32

Artikel 32 voegt een nieuw artikel 357/21 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 33

Artikel 33 voegt een nieuw artikel 357/22 in in de codex secundair onderwijs.

In het voorgaand artikel wordt gesteld dat een leerling op zoek moet gaan naar een goede match met een werkgever. Aangezien men niet kan verwachten dat deze match er bij de start van een duaal traject steeds zal zijn, voorzien we de mogelijkheid om leerlingen binnen duaal leren in te schrijven zonder werkplek. Deze periode zonder werkplek wordt beperkt tot 20 opleidingsdagen over een geheel schooljaar. De jongere kan deze opleidingsdagen gebruiken voor het zoeken naar een eerste werkplek en/of om te zoeken naar een nieuwe werkplek bij onderbreking van overeenkomst.

De periode dat de werkplek niet wordt ingevuld met concrete arbeidsdeelname moet voltijds ingevuld worden door de aanbieder duaal leren.

Artikel 34

Artikel 34 voegt een nieuw artikel 357/23 in in de codex secundair onderwijs.

Naar analogie met de werkwijze die in het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt gehanteerd, moet een vertegenwoordiger van de school voor de leerling steeds bereikbaar blijven tijdens het werkpleklernen. Hierdoor kan de leerling steeds contact opnemen met de aanbieder duaal leren als daar omwille van een incident of andere reden nood aan is.

Artikel 35

Artikel 35 voegt een nieuw artikel 357/24 in in de codex secundair onderwijs.

Jongeren kunnen van zodra ze voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht instappen in duaal leren. Echter, niet voor elke jongere op die leeftijd is het evident om een aanzienlijk deel van de tijd op een werkplek te leren. Daarom kan het in bepaalde situaties nuttig zijn om extra ondersteuning en begeleiding te voorzien voor jongeren tijdens de uitvoering van hun arbeidsdeelname. Analoog hieraan bestaat momenteel in het stelsel van Leren en werken het project Intensieve Begeleiding Alternierend Leren (IBAL). Dit is een heel nuttig

instrument om jongeren een duwtje in de rug te geven als het tijdens hun traject wat moeilijker gaat.

De ondersteuning wordt aangeboden door derdenorganisaties die hier de afgelopen jaren al heel wat expertise in hebben opgebouwd. De Vlaamse Regering bepaalt onder welke modaliteiten en voorwaarden de ondersteuning moet gebeuren.

Deze extra ondersteuning kan nooit ter vervanging van de voorziene trajectbegeleiding worden ingericht.

Artikel 36

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een zevende inhoudelijke onderverdeling handelt over de financiering of subsidiering van de aanbieders duaal leren.

Artikel 37-38

Artikels 37 en 38 voegen nieuwe artikels 357/25 en 357/26 in in de codex secundair onderwijs.

De financiering van duale structuuronderdelen zal afhangen van de aanbieder die deze structuuronderdelen inricht en zal afgestemd worden op de huidige financiering van het studieaanbod van deze aanbieder (met uitzondering van leertijd).

Voor de berekening van het aantal wekelijkse uren-leraar waarop een aanbieder duaal leren beroep zal kunnen doen, worden de leerlingen geteld op de eerste lesdag in februari van het voorafgaande schooljaar. Hierdoor worden middelen gegenereerd die in het schooljaar volgende op 1 februari ingezet kunnen worden.

Voor de berekening van het pakket uren-leraar voor een duaal structuuronderdeel aangeboden binnen een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs, wordt identiek dezelfde werkwijze toegepast als voor het huidige niet-duale studieaanbod binnen het voltijds onderwijs, met inbegrip van minimumpakketten, uren levensbeschouwelijke vakken, toepassingspercentages, ...

Voor de berekening van het pakket uren-leraar voor een duaal structuuronderdeel aangeboden binnen een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, wordt identiek dezelfde werkwijze toegepast als vandaag voorzien binnen het decreet leren en werken voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Voor wat betreft de berekening van de globale puntenenveloppe, zullen duale studierichtingen aangeboden binnen een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en binnen een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo worden beschouwd als deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Voor wat betreft de berekening van het werkingsbudget, zullen duale studierichtingen aangeboden binnen een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en binnen een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo worden beschouwd als deeltijds beroepssecundair onderwijs. Centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen naast dit werkingsbudget nog aanvullende werkingsmiddelen ontvangen. Afhankelijk van de beschikbare kredieten komt het de Vlaamse Regering toe om de bedragen van deze aanvullende werkingsmiddelen bepalen. Deze bijkomende middelen kunnen ingezet worden als resultaatgerichte financiering en centra extra stimuleren om jongeren toe te leiden naar een arbeidsdeelname.

De conceptnota's duaal leren stelden dat de financiering van elke aanbieder duaal leren gelijkwaardig dient te zijn. Dit betekent dat de Syntra vzw, die eveneens duale structuuronderdelen zullen inrichten, op een gelijkaardige wijze dienen gefinancierd te worden als de andere aanbieders duaal leren, waarbij deze het meest vergelijkbaar zullen zijn met de CDO's en ervoor wordt geopteerd de financiering van deze Syntra gelijk te stellen met deze van de CDO's. Zulke financiering moet dezelfde garanties bieden op het gelijkwaardig kunnen aanbieden van het duaal structuuronderdeel.

Het lijkt dan ook wenselijk om de Syntra vzw geheel te integreren in de financiering van het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Dit biedt echter een grote uitdaging aan de organisatie van deze Syntra vzw gezien er dan dient te worden voldaan aan de verschillende bepalingen voor onderwijspersoneel met betrekking tot ambtenregeling, aanwendingsregeling, ed. De Syntra vzw werken vandaag echter met lesgevers voor de beroepsgerichte vorming die naast hun (korte) opdracht binnen de Syntra vzw meestal ook in een onderneming werkzaam zijn. Het is deze aanpak die de identiteit bepaalt van de Syntra vzw en die men graag gewaarborgd ziet. De Syntra vzw geheel integreren binnen Onderwijs zou deze flexibiliteit drastisch beperken en mogelijk zelfs teniet doen.

Om de Syntra vzw eenzelfde hoogte van financiering toe te kennen, maar eveneens garanties te bieden in functie van de aanwending van deze middelen, is het aangewezen deze middelen toe te kennen via een apart krediet. Dit krediet wordt berekend op geheel dezelfde wijze als voor de CDO's, waarbij de gegeneerde punten en uren-leraar worden omgezet in een totaalkrediet, vertrekkende van de gemiddelde brutoloonkost op jaarbasis van een uur-leraar en de gemiddelde bruto loonkost op jaarbasis van een punt in het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Voor de toekenning van het krediet wordt dezelfde voorschot- en saldoregeling gehanteerd als voor de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs. Het dient ook duidelijk te zijn dat dit toegekende krediet enkel kan aangewend worden in functie van duale structuuronderdelen, wat door de Syntra vzw ook als dusdanig aangetoond moet kunnen worden.

In de berekening van de middelen voor de Syntra vzw worden leerlingen van niet-duale structuuronderdelen niet in aanmerking genomen. De huidige leertijd blijft dus onder de huidige financiering verder werken.

We gaan uit van een eengemaakte financiering voor aanbieders van duaal leren maar we voeren dit gefaseerd in. We werken op termijn de ongelijkheid met betrekking tot de werkmiddelen tussen de verschillende aanbieders weg en trekken de financiering maximaal gelijk.

Artikel 39

Artikel 39 voegt een nieuw artikel 357/27 in in de codex secundair onderwijs.

Belangrijk is dat de aanbieder duaal leren middelen inzet om aan trajectbegeleiding te doen; dit is immers een wezenlijk onderdeel van duaal leren omdat het noodzakelijk is om de leerlingen op de werkplek op te volgen. Dit zijn geen uren-leraar, maar ze worden er op het vlak van personeel mee gelijkgesteld. Het kan daarbij aangewezen zijn om op termijn dit aantal uur af te bakenen (of een minimumgrens vast te leggen). Deze mogelijkheid wordt geboden aan de Vlaamse Regering.

Verder kunnen de uren ook aangewend worden om voordrachtgevers aan te stellen; de Vlaamse Regering kan een maximum aantal uren vaststellen hiervoor.

In het kader van dit decreet willen we samenwerking tussen verschillende aanbieders duaal leren stimuleren; dit gebeurt altijd op vrijwillige basis, op basis van parameters die op voorhand vastgelegd worden. In dit verband kunnen aanbieders duaal leren middelen overdragen naar andere onderwijsverstreckers en/of aanbieders duaal leren voor het aanbieden van onderdelen van een duaal structuuronderdeel. Zo kan de algemene vorming of net het beroepsgerichte deel door een andere aanbieder met expertise ter zake worden aangeboden. Afhankelijk van de oorsprong en/of bestemming van deze middelen, zal de overdracht gebaseerd zijn op een overdracht van uren-leraar of zal er een herberekening zijn naar een krediet.

Tot slot kunnen aanbieders duaal leren ook uren-leraar overdragen naar centra voor volwassenenonderwijs voor het aanbieden van bepaalde onderdelen van een duaal structuuronderdeel.

Voor de overdrachtsmogelijkheden zijn de bepalingen van artikel 19 van de codex secundair onderwijs van toepassing. Deze bieden voldoende garantie aan de huidige personeelsleden.

Artikel 40

Artikel 40 voegt een nieuw artikel 357/28 in in de codex secundair onderwijs.

Op het personeel van de centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo die tewerkgesteld zijn in duale structuuronderdelen, zijn de overeenkomstige reglementaire salarisschalen van toepassing, vanuit het principe gelijk loon voor gelijke kwalificaties. Dit garandeert dat de aanwending van het toegekende krediet volgens dezelfde basisprincipes verloopt als de aanwending binnen onderwijs, en garandeert zo dat elk personeelslid aanspraak maakt op het salaris dat voortvloeit uit de opdracht die deze vervult, de bekwaamheidsbewijzen die deze bezit en de anciënniteit die werd opgebouwd.

Artikel 41

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een achtste inhoudelijke onderverdeling handelt over de subsidiering van de organisatoren.

Artikel 42

Artikel 42 voegt een nieuw artikel 357/29 in in de codex secundair onderwijs.

Leerlingen kunnen tijdens de invulling van hun werkplekcomponent extra ondersteuning krijgen van een externe organisator. De Vlaamse Regering legt vast welk budget hiervoor ingezet kan worden, hoe de selectieprocedure verloopt en de modaliteiten waaronder dit gebeurt. We wijzen er wel op dat ondersteuning in het zoeken naar een tewerkstelling of tijdens een tewerkstelling in de eerste plaats een opdracht is van de aanbieder duaal leren. De extra ondersteuning die wordt voorzien binnen dit artikel is altijd aanvullend op de ondersteuning van de trajectbegeleider.

Artikel 43

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een negende inhoudelijke onderverdeling handelt over het kwaliteitstoezicht binnen duaal leren.

Artikel 44

Artikel 44 voegt een nieuw artikel 357/30 in in de codex secundair onderwijs.

Voortbouwend op de principes van de conceptnota bis duaal leren; een volwaardige kwalificerende leerweg, worden volgende principes bepaald en opgenomen in het toekomstige decreet duaal leren omtrent het vormgeven van het kwaliteitstoezicht op duaal leren:

Onderwijsinspectie neemt de coördinerende rol en de eindverantwoordelijkheid op voor het geheel van het toezicht op duaal leren en werken. Voor het globale traject en de onderwijscomponent neemt de onderwijsinspectie dus de major op. De Onderwijsinspectie nodigt SYNTRA Vlaanderen als externe deskundige steeds uit om deel te nemen aan de doorlichting die betrekking heeft op de onderwijscomponent en het globale traject van duaal leren.

Het toezicht op de werkplekcomponent betreft enkel een toezicht op het leertraject van de leerling op de werkplek. De organisatie van dit toezicht wordt in gezamenlijk overleg tussen de onderwijsinspectie en SYNTRA Vlaanderen bepaald. Het is SYNTRA Vlaanderen die als major van de werkplek, de Onderwijsinspectie steeds mee uitnodigt bij een toezicht ter plaatse. Naast bezoeken ter plaatse, zijn er mogelijk andere bronnen die gebruikt kunnen worden om zicht te krijgen op het leertraject op de werkplek. SYNTRA Vlaanderen

en de onderwijsinspectie zullen samen objectieve criteria uitwerken over welke bronnen wanneer gebruikt worden.

De toezichthouder van Werk is, in samenspraak met de onderwijsinspectie, verantwoordelijk voor een verslag voor wat betreft het leertraject van de leerling op de werkplek. Dit verslag wordt toegevoegd aan het inspectieverslag en inhoudelijk meegenomen in de eindbeoordeling van het onderzochte duale traject.

Er wordt tussen onderwijsinspectie en de toezichthouders van Werk een samenwerkingsakkoord afgesloten dat de (verdere) uitvoering van het kwaliteitstoezicht voor duaal leren, gebaseerd op bovenvermelde principes, regelt. Hierin wordt ook de periode vastgelegd waarvoor de samenwerkingsafspraken gelden.

Artikel 45

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een tiende inhoudelijke onderverdeling handelt over de monitoring van duaal leren.

Artikel 46

Artikel 46 voegt een nieuw artikel 357/31 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 47

Binnen het nieuwe deel V/1 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een elfde inhoudelijke onderverdeling handelt over de overlegfora die worden opgericht in het kader van duaal leren.

Artikel 48

Artikel 48 voegt een nieuw artikel 357/32 in in de codex secundair onderwijs.

Naar analogie met de regionale overlegplatforms die met het decreet leren en werken van 2008 opgericht werden, zullen we voor duaal leren overlegfora oprichten. In deze fora overleggen onderwijs- en werkactoren over de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de regio. Qua afbakening vertrekken we van de provincies en het Brussels Hoofdstedelijk gewest. Als de actoren in een provincie echter verkiezen om verschillende regionale fora op te richten, kan dit nog steeds. Op deze manier kan er omgegaan worden met verschillende tewerkstellingsregio's of economische realiteiten binnen een provincie.

Artikel 49

Artikel 49 voegt een nieuw artikel 357/33 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 50

Artikel 50 voegt een nieuw artikel 357/34 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 51

Artikel 51 voegt een nieuw artikel 357/35 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 52

Artikel 52 voegt een nieuw artikel 357/36 in in de codex secundair onderwijs.

VDAB sluit met Actiris een samenwerkingsprotocol af voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in functie van de bevoegdheden die initieel aan VDAB zijn toegewezen, met

uitzondering van de standaardtrajecten. Ook een eventuele delegatie aan andere Brusselse actoren wordt idealiter opgenomen binnen deze overeenkomst.

Artikel 53

Artikel 53 voegt een nieuw deel V/2 in in de codex secundair onderwijs, waaronder de bepalingen betreffende de aanloopstructuuronderdelen zullen worden besproken. De nummering van de artikelen binnen dit nieuwe deel volgt de nummering van de codex secundair onderwijs en zal steeds opgebouwd zijn als: 357/xx.

Artikel 54

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een eerste inhoudelijke onderverdeling zijn de inleidende bepalingen.

Artikel 55

Artikel 55 voegt een nieuw artikel 357/37 in in de codex secundair onderwijs.

Het voorliggende decreet wordt ingeschreven in de codex secundair onderwijs, waardoor alle bepalingen uit deze codex ook van toepassing zijn. Echter, voor sommige zaken wijken we af van voorgaande bepalingen in deze codex. Met artikel 357/36 geven we aan dat in dergelijke gevallen voorrang gegeven moet worden aan de bepalingen uit het voorliggende decreet.

Artikel 56

Artikel 56 voegt een nieuw artikel 357/38 in in de codex secundair onderwijs.

In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd die relevant zijn voor de aanlooffase.

Artikel 57

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een tweede inhoudelijke onderverdeling is de opzet van de aanlooffase.

Artikel 58

Artikel 58 voegt een nieuw artikel 357/39 in in de codex secundair onderwijs.

Niet elke jongere die wil instappen in duaal leren zal meteen beschikken over een werkplek of voldoende arbeidsrijp zijn om deze tewerkstelling in te vullen. Voor deze groep jongeren voorzien we de zogenaamde aanlooffase. In een aanloopstructuuronderdeel wordt een schoolcomponent met een aanloopcomponent gecombineerd, waarbij er wordt gemikt op een traject van minimaal 28 wekelijks opleidingsuren om zo te komen tot een voltijds engagement.

Een aanloopstructuuronderdeel is maatgericht, waarbij de noden van de leerling centraal staan in het uittekenen van het verdere traject, zowel voor wat betreft de inhoud als voor wat betreft de looptijd van een aanloopstructuuronderdeel.

Artikel 59

Artikel 59 voegt een nieuw artikel 357/40 in in de codex secundair onderwijs.

Aangezien er wordt voorzien in een voltijds engagement van minstens 28 wekelijkse opleidingsuren is deze onderwijsvorm te categoriseren als voltijds onderwijs. De invulling van de aanloopcomponent zal niet steeds bestaan uit het verwerven van competenties die gekoppeld zijn aan een beroepskwalificatie, hoewel dit sterk na te streven is. De aanloopcomponent kan ook bestaan uit het werken aan arbeidsgerichte competenties die de jongere in staat stellen sneller door te stromen naar een duaal traject.

De centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo zijn de aanbieders van aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 60

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een derde inhoudelijke onderverdeling is de structuur en organisatie van de aanloopfase.

Artikel 61

Artikel 61 voegt een nieuw artikel 357/41 in in de codex secundair onderwijs.

De Vlaamse Regering legt vast welke structuuronderdelen kunnen aangeboden worden in de vorm van een aanloopstructuuronderdeel.

De aanloopcomponent wordt ook gebruikt voor structuuronderdelen die momenteel nog in het deeltijds beroepssecundair onderwijs in de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs georganiseerd worden. Voor deze structuuronderdelen blijft het decreet leren en werken van 2008 nog van toepassing, maar komt deze aanloopcomponent in de plaats van de brugprojecten en komt deze ook in aanmerking voor een deel van de jongeren die vandaag nog binnen een voortraject zitten. De invoering van deze aanloopcomponent gebeurt echter nog steeds binnen de bestaande opleidingsstructuur van het stelsel voor leren en werken. Deze opleidingsstructuur zal geleidelijk worden omgezet naar de aanloopstructuuronderdelen. De Vlaamse Regering bepaalt de omzettingsskalender van het huidige opleidingsaanbod binnen leren en werken naar de aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 62

Artikel 62 voegt een nieuw artikel 357/42 in in de codex secundair onderwijs.

Gezien de omvang van de aanloopstructuuronderdelen en gezien het feit dat deze structuuronderdelen flexibel moeten inspelen op de instroom van leerlingen, is het noodzakelijk om deze structuuronderdelen doorheen het jaar programmeerbaar te maken.

Artikel 63

Artikel 63 voegt een nieuw artikel 357/43 in in de codex secundair onderwijs.

Voor de aanloopfase zijn er afzonderlijke aanloopstructuuronderdelen. Als er een aanloopstructuuronderdeel is, is dit telkens gebaseerd op het hieraan verwante standaardtraject. Het is de doelstelling van een aanloopstructuuronderdeel om jongeren in voorbereiding op duaal leren de competenties aan te bieden die ze in een verder traject dienen te verwerven in een duaal structuuronderdeel. Zo wordt de kans op schoolse vertraging door het volgen van een aanloopstructuuronderdeel aanzienlijk verkleind en kan een vlottere overgang naar duaal leren worden gerealiseerd. Tegelijkertijd moet het aanloopstructuuronderdeel ook relevant zijn voor de arbeidsmarkt. We moeten er immers rekening mee houden dat niet elke jongere doorstroomt naar een duaal traject, waardoor de trajecten binnen de aanloopfase voldoende garantie moeten bieden op een succesvolle intrede op de arbeidsmarkt.

Afhankelijk van de uitwerking van de standaardtrajecten binnen bepaalde sectoren, kan de Vlaamse Regering afwijkingen voorzien op bovenstaand principe. Dit kan noodzakelijk zijn wanneer blijkt dat een aanloopstructuuronderdeel niet rechtstreeks van één standaardtraject af te leiden is.

Artikel 64

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een vierde inhoudelijke onderverdeling is de programmatie van aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 65

Artikel 65 voegt een nieuw artikel 357/44 in in de codex secundair onderwijs.

De programmatie van een aanloopstructuuronderdeel dient steeds gekoppeld te zijn aan de programmatie van een duaal structuuronderdeel. Wanneer een aanbieder van de aanloopfase een duaal structuuronderdeel mag aanbieden, krijgt deze automatisch ook de

toelating de onderliggende aanloopstructuuronderdelen aan te bieden. Deze koppeling met de duale structuuronderdelen garandeert een studiecontinuïteit en afstemming van het opleidingsaanbod op de lokale context.

Artikel 66

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een vijfde inhoudelijke onderverdeling handelt over de leerlingen binnen de aanloopfase.

Artikel 67

Artikel 67 voegt een nieuw artikel 357/45 in in de codex secundair onderwijs.

Om als regelmatige leerling tot een aanloopstructuuronderdeel te worden toegelaten, dient er aan verschillende voorwaarden voldaan worden:

- Een leerling kan pas inschrijven in een aanloopstructuuronderdeel wanneer hij heeft voldaan aan de voltijdse leerplicht. Het is immers vanaf die leeftijd dat een jongere tewerk gesteld mag worden. Bij wijze van uitzondering kan een leerling vroeger inschrijven wanneer hij binnen dat lopende schooljaar deeltijds leerplichtig wordt.
- De leerling moet beantwoorden aan eventuele toelatingsvoorwaarden die gesteld worden in het standaardtraject.

Artikel 68

Artikel 68 voegt een nieuw artikel 357/46 in in de codex secundair onderwijs.

Er kunnen algemeen genomen 3 invullingen van een aanloopstructuuronderdeel onderscheiden worden.

Een eerste invulling van een aanloopstructuuronderdeel is voornamelijk gericht op arbeidsmarktgerichte competenties. Deze arbeidsmarktgerichte competenties kunnen zeer breed zijn, zijn vaak gekoppeld aan bepaalde attitudes (op tijd komen, werken onder gezag, omgaan met collega's, etc.). Niet elke jongere zal steeds beschikken over voldoende arbeidsgerichte competenties om succesvol in te stappen in een duaal traject en is dan ook gebaat bij een aanleren van zulke competenties in een meer beschermde setting.

Een tweede focus is het verbeteren van de loopbaancompetenties. Jongeren die binnen de voorziene periode in duaal leren geen werkplek vinden, kunnen met extra ondersteuning werken aan hun sollicitatievaardigheden en verder op zoek gaan naar een werkplek.

Tot slot kan een aanloopstructuuronderdeel ook gericht zijn op het aanbieden van vaktechnische competenties. Naast het verwerven van goede arbeidsattitudes en loopbaancompetenties is het van belang dat de leerling de basiscompetenties van een bepaald beroep verwerft om een vlotte overstap naar een duaal traject te kunnen maken.

Een zo goed mogelijk geïntegreerde aanpak van de bovenstaande invullingen is belangrijk. Hierbij moet natuurlijk steeds rekening gehouden worden met de noden van de individuele leerling.

De aanloopcomponent van een aanloopstructuuronderdeel wordt in eerste instantie ingericht door de aanbieder van de aanloopfase, waarbij samenwerking tussen deze aanbieders wordt gestimuleerd. Het is echter wenselijk om de mogelijkheid te voorzien om bepaalde vormen van aanloopcomponent ook te laten aanbieden door een externe aanbieder die in deze mogelijks een bredere expertise en/of ervaring heeft. Zulke externe aanbieders, benoemd als 'organisator', zijn veelal organisaties die werken op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt met de transitie tussen deze beiden als doelstelling, waarbij er een zeer specifieke focus kan zijn op bepaalde doelgroepen van leerlingen. Een traject binnen de aanloopfase wordt op maat van elke jongere aangeboden en afgestemd op zijn behoeften.

Daarnaast kan de aanloopcomponent ook ingevuld worden met een onbezoldigde werkervaring.

Artikel 69

Artikel 69 voegt een nieuw artikel 357/47 in in de codex secundair onderwijs.

Het is noodzakelijk de jongere na inschrijving in een aanloopstructuuronderdeel te screenen om via een individueel traject de instap in duaal leren mogelijk te maken. Deze screening vormt de voornaamste input voor de beslissing van een klassenraad.

De screening gebeurt door de aanbieder van de aanloopfase, uiterlijk binnen de 10 opleidingsdagen na de start van de lesbijwoning. Door middel van gevalideerde methodieken kan de aanbieder nagaan of de leerling een aanloopstructuuronderdeel mag aanvatten. Het aanvatten van een aanloopstructuuronderdeel wordt voornamelijk bepaald door de arbeidsbereidheid - is de leerling gemotiveerd om te leren op een werkplek. De beslissing hierover is bindend voor de leerling.

De screening dient ook beschouwd te worden als een aspect van trajectbegeleiding en moet dus een zicht bieden op de mogelijke invulling van het verdere aanloopstructuuronderdeel en de aanloopcomponent.

Hoewel een advies van VDAB/OCMW niet opgenomen is in de decretale bepalingen, kan het in bepaalde gevallen wel aangewezen zijn om jongeren die voldoen aan de definitie van zijinstromers voor een advies langs VDAB (of OCMW afhankelijk van de jongere) te sturen.

Artikel 70

Artikel 70 voegt een nieuw artikel 357/48 in in de codex secundair onderwijs.

We vertrekken vanuit het principe dat als een aanloopstructuuronderdeel wordt ingevuld via een werkervaring dat deze een onbezoldigd karakter heeft en dat een inhoudelijke afstemming met het aanloopstructuuronderdeel wenselijk maar niet strikt noodzakelijk is. Van zodra een jongere toch een (stage)overeenkomst alternerende opleiding heeft afgesloten, dient de jongere zich in te schrijven in een duaal structuuronderdeel.

Artikel 71

Artikel 71 voegt een nieuw artikel 357/49 in in de codex secundair onderwijs.

Om de flexibiliteit van de aanloopstructuuronderdelen te waarborgen, is het nodig om niet enkel de programmatiemomenten van structuuronderdelen doorheen het jaar mogelijk te houden, maar eveneens de inschrijvingsmomenten voor leerlingen. Een aanloopstructuuronderdeel zal immers ook een verdere schoolloopbaan moeten bieden aan jongeren waarvan een overeenkomst vroegtijdig wordt beëindigd omwille van bijvoorbeeld een ontoereikende arbeidsattitude. Een leerling moet dan zonder onderbreking naar een aanloopstructuuronderdeel over kunnen gaan, om daar na de screening verder te werken aan de ontbrekende competenties.

Artikel 72

Artikel 72 voegt een nieuw artikel 357/50 in in de codex secundair onderwijs.

Het is van belang om bij de aanloopfase het doel van een doorstroom naar duaal leren voor ogen te houden. Daarom moet de klassenraad bij de evaluatie van leerlingen in een aanloopstructuuronderdeel ook nagaan of het nog wenselijk is dat de jongere de aanloopfase verder doorloopt. Indien hier blijkt dat een doorstroom naar duaal leren moeilijk is, wordt de jongere best doorverwezen naar een ander traject.

Een aanloopstructuuronderdeel biedt ook de mogelijkheid om voortgang in het traject te maken op basis van de beroepsgerichte competenties, ongeacht de voortgang die wordt gemaakt binnen de algemene vorming van de leerling.

De studiebewijzen die kunnen worden uitgereikt binnen de aanloopfase zijn dezelfde als die binnen de duale structuuronderdelen.

Artikel 73

Artikel 73 voegt een nieuw artikel 357/51 in in de codex secundair onderwijs.

Ook binnen een aanloopstructuuronderdeel kunnen jongeren worden vrijgesteld van bepaalde onderdelen van dit structuuronderdeel, afhankelijk van onder andere de vooropleiding van deze leerlingen. De mogelijkheden tot vrijstelling verlopen volgens hetzelfde principe als binnen duaal leren: de vrijgekomen tijd dient steeds te worden ingevuld en voor niet-leerplichtige leerlingen is er een mogelijkheid om ook binnen een aanloopstructuuronderdeel exclusief te focussen op de beroepsgerichte vorming. Een vrijstelling van algemene vorming (of delen hiervan) kan niet leiden tot het uitreiken van een onderwijskwalificatie.

Artikel 74

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een zesde inhoudelijke onderverdeling handelt over de financiering of subsidiering van de aanbieders en organisatoren van de aanloopfase.

Artikel 75

Artikel 75 voegt een nieuw artikel 357/52 in in de codex secundair onderwijs.

De aanbieder van de aanloopfase zal voor een aanloopstructuuronderdeel op eenzelfde wijze worden gesubsidieerd of gefinancierd als voor een duaal structuuronderdeel. Deze gelijkwaardigheid in middelen zorgt ervoor dat leerlingen binnen deze aanloopfase een gelijkwaardige kwaliteitsvolle opleiding krijgen om zo de kansen tot doorstroom naar duaal leren voldoende hoog te houden.

De centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en Syntra vzw zullen, in uitvoering van de omzettingskalender voor leren en werken zoals opgesteld door de Vlaamse Regering, tijdelijk nog opleidingen uit het decreet leren en werken inrichten. Deze blijven gesubsidieerd of gefinancierd volgens de huidige bepalingen die van toepassing zijn binnen het stelsel voor leren en werken.

Artikel 76

Artikel 76 voegt een nieuw artikel 357/53 in in de codex secundair onderwijs.

De uitvoering van de aanloopcomponent kan ten dele worden overgelaten aan externe organisatoren, vertrekkende vanuit de expertise bij deze organisatoren. Dit kan ertoe leiden dat organisatoren specialiseren op een bepaalde invulling van de aanloopcomponent. Het is daarbij aangewezen om de selectie van deze organisatoren te laten verlopen via een oproep naar het werkveld, om zo steeds de organisatoren te kunnen selecteren die de hoogste mate van kwaliteit aanbieden. Het komt de Vlaamse Regering toe om in deze oproep verder uitwerking te geven aan:

- De wijze van selectie van deze organisatoren;
- De aard van organisaties die in aanmerking komen voor de invulling van deze aanloopcomponent en bijkomende voorwaarden/focus hierin.
- De hoogte van de toegekende subsidie en het degressieve karakter in de tijd. Dit laatste is aangewezen om deze trajecten zo kort als mogelijk te houden met het oog op een snelle doorstroom naar duaal leren. Op deze manier realiseren we een resultaatgerichte outputfinanciering.
- Het maximale subsidiebedrag dat kan worden besteed aan de totale aanloopcomponent.
- Bepalingen met betrekking tot de evaluatie van de trajecten.

Artikel 77

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een zevende inhoudelijke onderverdeling handelt over de monitoring van de aanloopfase.

Artikel 78

Artikel 78 voegt een nieuw artikel 357/54 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 79

Binnen het nieuwe deel V/2 wordt een inhoudelijke onderverdeling gemaakt, waarbij de aanhef analoog verloopt aan die van de codex secundair onderwijs. Een achtste inhoudelijke onderverdeling handelt over het kwaliteitstoezicht op de aanloopfase.

Artikel 80

Artikel 80 voegt een nieuw artikel 357/55 in in de codex secundair onderwijs.

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen aan het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 81

In het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap worden de definities in lijn gebracht met deze van het voorliggend decreet, daar waar van toepassing. In essentie is deze harmonisering van definities vooral van toepassing voor bepalingen omtrent de brugprojecten en persoonlijke ontwikkelingstrajecten. Voor wat betreft de voortrajecten voorzien we eveneens een opheffing van definitie, maar wordt er in een verdere aanpassing bepaald dat de huidige jongeren binnen een voortraject een herscreening dienen te ondergaan met het oog op een inschaling in een nieuwe fase. De brugprojecten zullen worden uitgevoerd binnen de kaders van de 'aanloopcomponent'; de persoonlijke ontwikkelingstrajecten binnen het kader van de 'naadloos flexibele trajecten'. Daartoe zijn volgende wijzigingen noodzakelijk:

- Opheffing van de definitie van brugproject, persoonlijk ontwikkelingstraject en voortraject;
- Bij de definiëring van 'uur' kan er niet worden gesproken over 'brugproject en voortraject' maar dient er te worden verwezen naar een aanloopcomponent;
- Een nieuw toe te voegen definitie definieert de aanloopcomponent, gelijklopend aan het voorliggend decreet;
- Een nieuw toe te voegen definitie definieert de 'NAFT'.

Artikel 82

Artikel 6 van het decreet leren en werken wordt in lijn gebracht met de wijziging naar aanloopcomponent, als vervanging van de huidige brugprojecten. Daartoe dient ook het voortraject te worden opgeheven binnen de leertijd en eveneens te worden vervangen door aanloopcomponent.

Artikel 83

Leerlingen in het stelsel leren en werken sluiten met een onderneming die in de Vlaamse Gemeenschap is gevestigd voor de invulling van de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding een overeenkomst van alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Leerlingen moeten echter de kans krijgen om de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding buiten de Vlaamse Gemeenschap in te vullen. Dat kan zowel zijn in een ander landsgedeelte als in het buitenland. Hiervoor sluiten zij een type overeenkomst dat daar wordt gebruikt voor een systeem van leren en werken. Ook deze overeenkomsten moeten voldoen voor de invulling van de werkplekcomponent.

Artikel 84

In artikel 7 van het decreet leren en werken worden de persoonlijke ontwikkelingstrajecten vervangen door de naadloos flexibele trajecten (NAFT). De bepalingen omtrent Centra voor Deeltijdse Vorming worden in dit artikel opgeheven gezien het merendeel van de organisatorische bepalingen omtrent NAFT niet binnen de regelgeving van leren en werken zullen worden opgenomen.

Artikel 85

Artikel 11 van het decreet leren en werken wordt aangepast. De verwijzing naar deelname en samenwerking met een regionaal overlegplatform wordt aangepast naar de overlegfora.

Artikel 86

Artikel 17 van het decreet leren en werken wordt aangepast. De erkenningen van de centra voor deeltijdse vorming worden op een nog nader te bepalen datum opgeheven in het kader van het decreet leren en werken. Deze centra voor deeltijdse vorming (en hun erkenning) zullen in de toekomst worden geregeld bij het regelgevend kader dat wordt ontwikkeld rond 'Naadloos Flexibele Trajecten'.

Artikel 87

De verdere artikelen binnen onderafdeling III van het decreet leren en werken regelen de organisatie van de centra voor deeltijdse vorming. Gezien de bemerkingen bij artikel 6 van het decreet leren en werken en de wijziging van artikel 17 van het decreet leren en werken, worden de bepalingen met betrekking tot deze centra in het decreet leren en werken opgeheven.

Artikel 88

Het aanbod van de centra voor deeltijdse vorming, geregeld bij artikel 26 van het decreet leren werken, wordt opgeheven binnen het decreet leren en werken.

Artikel 89

Leerlingen in het stelsel leren en werken sluiten met een onderneming die in de Vlaamse Gemeenschap is gevestigd voor de invulling van de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding een overeenkomst van alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Leerlingen moeten echter de kans krijgen om de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding buiten de Vlaamse Gemeenschap in te vullen. Dat kan zowel zijn in een ander landsgedeelte als in het buitenland. Hiervoor sluiten zij een type overeenkomst dat daar wordt gebruikt voor een systeem van leren en werken. Ook deze overeenkomsten moeten voldoen voor de invulling van de werkplekcomponent.

Artikel 90

De bepalingen rond de organisatie van de deeltijdse vorming worden opgeheven.

Artikel 91

In het nieuwe artikel 35 van het decreet leren en werken wordt verwezen naar de organisatie van de NAFT-trajecten. Zeker voor wat betreft de huidige opleidingen leren en werken lijkt het aangewezen om de NAFT-trajecten volgens eenzelfde kader te laten verlopen als de persoonlijke ontwikkelingstrajecten. De nieuwe duale structuuronderdelen zullen gebruik kunnen maken van het NAFT-kader dat eveneens decretaal wordt voorzien voor scholen voor voltijds secundair onderwijs.

Artikel 92

De bepalingen rond de organisatie van de deeltijdse vorming en de organisatie van het persoonlijk ontwikkelingstraject worden opgeheven.

Artikel 93

In artikel 39 van het decreet leren en werken wordt §2 opgeheven gezien deze handelt over het verloop en de organisatie van een persoonlijk ontwikkelingstraject.

Artikel 94

In artikel 44 van het decreet leren en werken wordt het tweede lid opgeheven gezien dit handelt over de rechtstreekse inschrijving van een jongere in de deeltijdse vorming.

Artikel 95

Artikel 46 van het decreet leren en werken wordt in lijn gebracht met de bepalingen zoals opgenomen in het voorliggend decreet met betrekking tot warme overdracht na afloop van de studieloopbaan.

Artikel 96

Artikel 60 van het decreet leren en werken handelt over de problematische afwezigheid van een leerling binnen de huidige fasen van leren werken. De benaming van deze fasen wordt in lijn gebracht met de wijzigingen die worden doorgevoerd in functie van de aanloopcomponent: "voortraject" en "brugproject" worden vervangen door aanloopcomponent voor wat betreft de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs; "voortraject" wordt vervangen door aanloopcomponent voor wat betreft de organisator van de leertijd.

Artikel 97

Artikel 62 van het decreet leren en werken handelt over de screening van jongeren bij inschrijving binnen het stelsel voor leren en werken. In dit artikel wordt het derde lid, dat handelt over de rechtstreekse inschrijving van een jongere in de deeltijdse vorming, opgeheven. Het zevende lid wordt aangepast naar de terminologie van de aanloopcomponent en NAFT. Daarbij wordt gesteld dat een jongere na screening enkel kan worden toegeleid naar aanloopcomponent of NAFT, maar dat voor dit laatste een advies van CLB nodig is. Voor jongeren die op een nog nader te bepalen datum nog zijn ingeschreven in een voortraject, dient een herscreening uit te maken binnen welke van de nieuwe fasen deze dienen te worden ingeschaald. Jongeren in een POT gaan automatisch naar een NAFT; jongeren in een brugproject gaan automatisch naar de aanloopcomponent.

Artikel 98

Gezien de vele wijzigingen in het artikel 63 van het decreet leren en werken, is het opportuun dit gehele artikel te vervangen. De focus van dit artikel ligt op de trajectbegeleiding van een jongere doorheen het traject binnen leren en werken, waarbij er een continue en doorlopende begeleiding dient te zijn op basis van een trajectbegeleidingsplan voor het traject van de aanloopcomponent en de arbeidsdeelname. Trajectbegeleiding omvat echter ook afstemming tussen verschillende actoren die betrokken zijn bij het traject van de leerling en een duidelijke registratie van leerlingen in een opvolgsysteem.

Artikel 99

Artikel 64 handelt over de verschillende uitkomsten van de screening en wordt in lijn gebracht met de bepalingen van de aanloopfase binnen dit decreet.

Artikel 100

De bepalingen rond de organisatie van de deeltijdse vorming worden opgeheven.

Artikel 101

De wijziging in artikel 86 biedt de mogelijkheid om eventuele extra financiering toe te kennen gekoppeld aan deelname aan een bepaald project, maar eveneens aan een bepaalde fase. Zo kan de mogelijkheid gecreëerd worden om een resultaatgerichte financiering toe te kennen aan het eventueel succesvol doorlopen van een bepaalde fase.

Artikel 102

In artikel 90 wordt de overdracht van uren naar centra voor deeltijdse vorming opgeheven, gezien de opheffing van deze centra in voorgaande artikelen.

Artikel 103

Dit artikel wordt in lijn gebracht met de nieuwe terminologie; persoonlijk ontwikkelingstraject, voortraject en brugproject wordt vervangen door NAFT en aanloopcomponent.

Artikel 104

De artikelen met betrekking tot de deeltijdse vorming worden opgeheven.

Artikel 105

Gezien de evolutie naar aanloopcomponent en NAFT, kunnen de beperkingen die vandaag worden opgelegd aan de organisatie van de voortrajecten en brugprojecten worden opgeheven.

Artikel 106

Gezien de evolutie naar aanloopcomponent, worden ook de bepalingen omtrent de studiebewijzen binnen de huidige brugprojecten en voortrajecten opgeheven.

Artikel 107

De opgeheven artikelen zijn specifiek voor het huidige stelsel voor leren en werken. De artikelen omtrent de voortrajecten en brugprojecten worden opgeheven omwille van de evolutie naar aanloopcomponent.

Artikel 108

De artikelen omtrent de regionale overlegplatformen worden opgenomen gezien het voorliggend decreet voorziet in een nieuwe overlegstructuur onder de vorm van een provinciaal overlegforum.

Artikel 109

Beide artikelen worden opgeheven. Artikel 140 handelt over de evaluatie die reeds plaatsvond. Artikel 141 zal worden verlengd in het voorliggend decreet.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen"

Artikel 110

Dit artikel wijzigt het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen". Aangezien de centra voor vorming van zelfstandigen en kmo aanbieders van duaal leren worden, worden de duale opleidingen en de aanloopstructuuronderdelen aan het opleidingsaanbod van de centra toegevoegd en worden de erkenningsvoorwaarden voor de centra ook van toepassing op deze duale opleidingen en aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 111 - 112

Deze artikelen worden aangepast om een meer flexibele invulling van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen toe te laten.

In het Vlaams Partnerschap zitten alle partijen die betrokken zijn bij duaal leren samen. Dit betekent dat er een evenwichtige verdeling van knowhow met betrekking tot duaal

leren aanwezig is, zowel voor de lescomponent als de werkplekcomponent. Vandaar de uitbreiding naar alle materies die het duaal leren aanbelangen.

De standaardtrajecten worden de basis van de duale opleidingen. Deze worden ontwikkeld binnen AHOVOKS. Als belangrijke partner in het duaal leren wordt dan ook een vertegenwoordiger van AHOVOKS opgenomen in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Het niet kunnen aanduiden van plaatsvervangende leden in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen alsook het strikt vastleggen van het aantal leden in de sectorale partnerschappen bleek tijdens het eerste werkjaar de werking van deze partnerschappen te bemoeilijken. Om continuïteit van de werking te garanderen zullen de organisaties vertegenwoordigd in de partnerschappen een vaste plaatsvervanger moeten aanduiden. De plaatsvervangende vertegenwoordigers van de werknemers- en werkgeversorganisaties binnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren worden door de Vlaamse Regering benoemd.

Artikel 113

Dit artikel wijzigt het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen". Aangezien de centra voor vorming van zelfstandigen en kmo aanbieders van duaal leren worden, worden de duale opleidingen aan het opleidingsaanbod van de centra toegevoegd en worden de erkenningsvoorwaarden voor de centra ook van toepassing op deze duale opleidingen.

Artikel 114

Leerlingen in de leertijd sluiten met een onderneming die in de Vlaamse Gemeenschap is gevestigd voor de invulling van de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding een overeenkomst van alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Leerlingen moeten echter de kans krijgen om de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding buiten de Vlaamse Gemeenschap in te vullen. Dat kan zowel zijn in een ander landsgedeelte als in het buitenland. Hiervoor sluiten zij een type overeenkomst dat aldaar wordt gebruikt in een systeem van leren en werken.

Artikel 115

Dit artikel wijzigt het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen". Aangezien de centra voor vorming van zelfstandigen en kmo aanbieders van duaal leren worden, worden de duale opleidingen aan het opleidingsaanbod van de centra toegevoegd en worden de erkenningsvoorwaarden voor de centra ook van toepassing op deze duale opleidingen.

Artikel 116

Artikel 38 van het decreet leren en werken wordt aangepast. De verwijzing naar deelname en samenwerking met een regionaal overlegplatform wordt aangepast naar de overlegfora.

Hoofdstuk 5: wijzigingsbepalingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

Artikel 117 -118

Er worden 2 bijkomende afwijkingen voorzien op de overeenkomsten die kunnen worden gesloten voor de invulling van de alternerende opleiding.

Een eerste afwijking betreft de zeevisserijsector. Deze sector kenmerkt zich door een flexibele arbeidstijdregeling (dit wordt geregeld door afwijkingen in de arbeidswet van 16 maart 1971). De werkgever is vaak pas daags voor de afvaart gekend. Er geldt geen vast uurrooster, de werkuren zijn afhankelijk van de vangst. Daarnaast is er ook een bijzonder verloningssysteem waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen effectieve en extra bemanningsleden.

De specifieke kenmerken van deze sector maken dat de overeenkomst van alternerende opleiding niet kan toegepast worden in de sector. Daarom wordt een bijkomende afwijking voorzien waardoor in deze sector met een deeltijdse arbeidsovereenkomst kan worden gewerkt.

Een tweede afwijking betreft de mogelijkheid van interregionale/internationale mobiliteit.

Leerlingen die een alternerende opleiding willen volgen, sluiten hiervoor met een onderneming die in de Vlaamse Gemeenschap is gevestigd voor de invulling van de werkplekcomponent van hun alternerende opleiding een overeenkomst van alternerende opleiding, een stageovereenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst. Leerlingen moeten echter de kans krijgen om het werkplekgedeelte van hun alternerende opleiding buiten de Vlaamse Gemeenschap in te vullen. Dat kan zowel zijn in een andere gemeenschap als in het buitenland. Hiervoor zal met een onderneming die is erkend door de aldaar bevoegde instantie een type overeenkomst worden gesloten dat daar wordt gebruikt voor een gelijkwaardig opleidingssysteem van alternerend leren en werken. Het agentschap Syntra Vlaanderen zal oordelen over de gelijkwaardigheid van een opleidingssysteem leren en werken buiten de Vlaamse Gemeenschap en kan een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de aldaar bevoegde instantie.

Artikel 119 en artikel 120

In bepaalde opleidingen kan een bepaald segment van de opleiding vaak enkel in een gespecialiseerde onderneming worden aangeleerd. Dit maakt dat in de onderneming niet het volledig opleidingstraject kan worden aangeleerd. Om te garanderen dat de leerling alle competenties van het opleidingsplan aangeleerd krijgt, wordt de mogelijkheid voorzien dat de onderneming de leerling gedurende een korte periode in een andere erkende onderneming de ontbrekende competentie(s) laat aanleren. Het gaat hier om competenties die op korte termijn kunnen worden aangeleerd. Om misbruiken te voorkomen zal het sectoraal partnerschap of Vlaams Partnerschap Duaal Leren, vastleggen voor welke onderdelen van een opleiding de leerling binnen zijn overeenkomst in een andere onderneming kan worden opgeleid.

De onderneming die een deel van de opleiding overlaat aan een andere onderneming betaalt de leervergoeding van de leerling door voor de dagen dat de leerling in de andere onderneming wordt opgeleid.

Artikel 121.

Scholen en centra van gewoon secundair onderwijs (met inbegrip van de centra voor vorming van zelfstandigen en kmo) kunnen leerlingen met een verslag van toegang tot buitengewoon onderwijs onder ontbindende voorwaarde inschrijven. In dat geval moeten zij binnen de 60 dagen nagaan of zij redelijke aanpassingen kunnen doen om een leerling het gemeenschappelijk curriculum of een individueel aangepast curriculum te laten volgen. Als de school/het centrum tot de conclusie komt dat er geen redelijke aanpassingen mogelijk zijn kan zij de inschrijving van de leerling ontbinden. In dat geval wordt ook de overeenkomst die zij met een leerling en onderneming heeft gesloten in het kader van een alternerende opleiding beëindigd.

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Artikel 122

Het komt aan de Vlaamse Regering toe om de inwerkingsdatum van dit decreet (of een selectie van artikelen) te bepalen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS